

Predlog za kontrolo delavstva - Rusi obkoljujejo Rostov

PREDSEDNIK BI RAZPO-LAGAL Z DELAVSTVOM

Po predlogu, stavljenem v kongresu, bi bilo delavstvo lahko prisiljeno, da gre tja, kjer bo potrebno. — Registrirati bi se imele tudi ženske med 18. in 50. letom.

Washington, D. C. — V obeh kongresnih zbornicah je bil v ponedeljek stavljen zakonski predlog, po katerem bi dobil predsednik Roosevelt takoreč neomejeno oblast, da lahko uporablja delavske moći, kjer bi se mu zdelo potrebno v svrhu bolj gotove dosege zmage, zlasti v vojni industriji in na farmah.

Kakor se trdi, so dale povod za ta predlog pritožbe, ki prihajajo pa eni strani od farmarjev, da ne morejo dobiti delavev, ker ti drve za višjimi plačami v vojni industriji, na drugi strani pa tudi od vojnih industrijev samih nad preveliko konkurenco glede izurjenih delavev, ko podjetja med seboj tekmujejo, katero jim bo ponudilo višje plače. V predlogu se navaja, da je njega namen, uspešno mobilizirati vse človeške sile v podporo vojnega dela in, da se z njim ne nameravajo kršiti obstoječi delavski zakoni, kateri na pr. glede najvišjih ur, najnižje plače, kolektivnega pogajanja itd.

Po njega določbah bo predlog, ako bo uveljavljen, prizadel vse moške, ki so zdaj registrirani na podlagi nabornega zakona, izvzemši tistih, ki služijo v oboroženih silah. Obenem se bodo morale registrirati vse ženske med 18. in 50. letom, izvzemši mater z otroki pod 18. letom ter bodočih mater, a tudi te bodo podvržene delu, kakor hitro se njih stanje, zaradi katerega so bile odložene, konča.

Vendar pa bi predsednik, predno bi mogel poseči po prisilnih določbah, moral izdati poziv za prostovoljce na delo, kjer bo to pač potrebno. Sele, ako ne bo dovolj odziva, bi se izdal naročilo nabornim

VSESLOVAN-SKI SHOD

Zborovanje v Moskvi: sestavljalo načrte.

V dnevih 31. jan. in 1. februarja je vršilo v ruski prestolici Moskvi zborovanje vseslovenskega odbora, katerega so se udeležile prominentne jugoslovanske, češke, bolgarske in druge deželnosti. Shod je razmotril napore, ki jih vodijo razne slovanske narodnosti, ter je sprejel proglaš na vse te zatirane evropske narode.

BUKARESTA BAJE BOMBARDIRANA

Ankara, Turčija. — Rumunski listi so te dni izrazili zahtev, naj se prestolica Bukaresta izprazni zaradi težkih bombnih napadov. Presenetljivo je to, ker se zadnjih več mesecev o bombardiranju tega mesta sploh nič slišalo.

DO 500 MILJARD BO ŠLO PROTIV OSIČU

Washington, D. C. — Ako bo vojna trajala tekom letošnjega celega leta, bodo zaveznički potrošili za njo okrog 500 miljard dolarjev, kakor je neki urad izračunal. Od tega bodo Zed. države nosile okrog polovico.

uradom, da ti mobilizirajo delavstvo iz vrst, ki bi prisile v poštov; pri tem imajo nabori uradi jemati v poštov najprej delavstvo iz tistega kraja samega.

AMERIKA MORA POMAGATI SVETU, PRAVI STASSEN

Chicago, Ill. — Da bi se Amerika zaprla sama vase in izolirala od ostalega sveta, to bi bilo naravnost protiversko, kakov se je izrazil minnesotski governer Stassen v svojem govoru, ki ga je imel v ponedeljek pred mednarodnim svetom za versko vzgojo.

Ali bi se mogli, vprašuje governer, zaviti v plašč svojih bogatih virov ter korakati svojo pot, ne ozirajoč se niti na levo, ne na desno? Ali ne pomenujo nauki naše vere, da moramo prevzeti odgovornost napram moškim, ženskam in otrokom na drugem kontinentu? Ali bi ne bilo primerno, da prevzamemo svojo nalogo pri upoštevanju pravičnosti in sodelovanja pri novi vladni na-

CHURCHILL SE KONČNO VRNIL DOMOV

London, Anglija. — Po več tedenski odstopnosti se je min. predsednik Churchill zadnjo nedeljo vrnil v London in se je tako spravil na delo, da sestavi za parlament poročilo o svojem delovanju med odstopnostjo, med katero je napravil potovanje, dolgo do 10,000 milij. Kakor znano, je med tem časom prisostvoval konferenci v Casablanci, obiskal nato Turčijo, dalje otok Ciper, Egipt in končno Tripolis, kjer je inšpiciral britanske čete v tem novopriderbljenem mestu. Kljub temu, da je bil njegov prihod v London tajen, se je vendar zbral na kolodvornu precejšnje število občinstva, ki ga je navdušeno pozdravilo.

ODMERJANJA SE NALAGAJO DRUGO ZA DRUGIM

Washington, D. C. — Čevlj, ki so zdaj odmerjajo, so eden številnih produktov, ki so se v času, kar je Amerika stopila v vojno, stopnjevale postavili na karte. Najprej so prisli avtomobilski obroči. V marcu so jim sledili avtomobili sami. Nato je prisel v maju na vrsto sladkor, a kmalu nato je sledil gasolin v vzhodnih državah, kar pa se je pozneje raztegnilo na celo deželo. V juliju so se pričeli odmerjati bicikli, a začetkom zime se je omejilo kurilno olje. V novembra je prišla na karte kava, z marcem pa se doda konservirovan sadje in zelenjava, dočim utegne v aprilu priti na vrsto meso, pozneje pa tudi surovo maslo.

BRAZILIJA V VOJNI Z JAPONSKO

Rio de Janeiro, Brazilija. — Tukajšnja dežela se je zadnjo soboto odločila za vstop v vojno proti Japonski. Brazilija je bila sicer že prej v vojni, toda le proti evropskemu osišču.

OD SEVERA ZNAJO PRODRETI DO AZOVSKEGA MORJA

Nemška armada pri Rostovu utegne biti prisiljena k umiku, da se izogne obkolitvi. — V nevarnost prihajata tudi Harkov in Kursk. — Rusi že skoraj zasedli lani izgubljeno ozemlje.

KRATKE VESTI

— Alžir. — Britanski zastopnik v severni Afriki je objavil zadnjo nedeljo, da se je z britanskega otočja poslalo semkaj 35,000 ton živil in oblike za prodajo civilnemu prebivalstvu. Enako količino je prispevala tudi Amerika.

— Stockholm, Švedska. — Neki tukajšnji list je prejel iz Berlina poročilo, da je bil francoski mornariški povejnik Auphand, ki je odredil potopitev francoskega brodovja v Toulonu, aretiran ter ga je dal Laval odvesti v koncentracijsko taborišče.

— Bern, Švica. — Franciji grozi, da bo kmalu popolnoma brez vsakega kraha. Pritakovalo se je namreč, da bo lanški pridelek zadostoval, toda zaradi izgube severnoafriških kolonij so bili vse računi postavljeni na glavo.

BREZPLAČNA POŠTA IZ DALA MLADEGA VOJAKA

Chicago, Ill. — Pri zračnih silah, ki so nastanjene v tukajšnjem Stevens hotelu, je služil neki Edw. J. Olechowski iz Detroita. Kljub temu pa, da je bil pri vojakih nadvse zadovoljen, se je moral te dni posloviti in oditi domov k staršem. Fant je namreč star šele 15 let in se je vpisal pred dve mesecema pod napačno navedbo, da ima že nad 18 let. Na tistem je zapustil dom in nato sicer večkrat pisal staršem, a ni nikdar dal naslova. Pred kratkim pa se je poslužil

Moskva, Rusija. — Nemški armadi pri mestu Rostovu in vzhodno od njega grozi podoba usoda, kakor je zadela te dni druge sile nekoliko bolj južno, namreč na Kavkazu, kjer, ako bodo nadaljevali Rusi s svojimi uspehi severozapadno od tega mesta, bodo obkolili in odrezali vse bojne sile okrog Rostova.

Stockholm, Švedska. — Neki tukajšnji list je prejel iz Berlina poročilo, da je bil francoski mornariški povejnik Auphand, ki je važno središče jezklarske in kemične industrije v dolini reke Donec. Tem imajo zdaj Rusi priliko, da od te točke lahko udarijo v dve smeri, namreč proti jugu do Azovskega morja in s tem dosežajo omenjeno obkolitev Rostova, ali pa proti severozapadu. V tem zadnjem slučaju, ako bi sunek uspel, bi prisli v neposredno nevarnost mesti Harkov in Kursk, kateri imata že itak rusko armado takoreč pred vratimi.

Na odseku med mestoma Rostov in Orel so dosegli Rusi take uspehe, da so že na več krajih prekoračili črto, s katero so pričeli Nemci svojo ofenzivo lansko poletje.

brezplačne vojaške pošte, pri čemer je moral navesti na koverci naslov, in to je staršem zadostoval. Takoj so brzovali poveljniku, ta pa je nato odredil, da mora iti fant do domov.

VESTI O DOMOVINI

Casopis "The People", ki izhaja v Angliji, poroča o dogodkih v Sloveniji, ki so nam že znani. Slovenci so sprevindili, kakšno kulturo imajo naciji in fašisti, našli so pa tudi sami sebe in postali bolj živo zavedni, kakor kdaj prej: zlato se v ognju očisti.

Nečloveško postopanje Nemcov in Italijanov

Angleški list "The People" je pred kratkim prinesel dolg članek o zverinskem postopanju Nemcev in Italijanov, posebno proti cerkvi v Jugoslaviji. Rezko obsoja one, ki govore o "blagih in sentimentalnih Italijanih", baje ljubljih pesem, vina in umetnosti v nasprotju z okrutnimi Nemci.

Z jedko ironijo pobija načelo razumevanje Italijanske mentalitete in vprašuje: "Ali ste morda že slišali o njihovi mali, ljubki in nedolžni, otroški šali v slovenski vasi Brdo?" V odgovor opisuje ubijanje mož, skrunjenje žen in dekle in za zaključek, kot vrhunc "saljivega" značaja laških vojakov — pogreb teh nedolžnih žrtv v skupnem grobu, v katerega so zakopali obenem z njimi tudi prasiča.

Nadalej poroča na sličen ironičen način o umorih, izvršenih nad otroci izpod 10 let, ki so se dogodili v Brežicah, o uvedbi kaste deklet, pripadajočih takozvanim "Freies Mädel Maedchen" za zabavo nemških vojakov v Sloveniji in slično.

Tudi postopanje nemških vojakov napram katoliškemu duhovništvu v Mariboru opisuje z mnogimi podrobnostmi.

Na podlagi pisma nekega nemškega častnika poroča, kako so Nemci prisili duhovnike in pesnika Meška, da z golimi rokami čisti in pometi mariobrske ceste, dokler se ni onesvestil. Nemški častniki piše nobesedno: "Pustili smo ga, naj tam leži na vzgled, da bodo ljudje vedeli, kaj mislimo o njihovih majhnih narodnih malikih . . . in da smo nekoliko močnejši od njihovih liceskih božjih služabnikov."

Nemci so slično ravnali tudi z rektorjem mestnega katoliškega seminarja, ki je moral čistiti straniča. Mariobrskega župana pa so vpregli v vojaško poljsko kuhinjo.

S kakimi metodami Nemci poskušajo zasejati spor med katoliški in pravoslavni del Jugoslavije, so pokazali, ko so prisili mariobrske frančiške, da z motikami poderejo srbsko pravoslavno cerkev in jih pri tem poslu fotografirali. S posnetki so potem delali propagando med Srbi.

"... Rezultat tega bo jaka koristen verski prepriček", komentira pismo nekega nemškega vojaka, "a obenem bomo tako v par mesecih porušili silo cerkve v Sloveniji. Heil Hitler!" se zaključuje pišmo.

Toda Nemci so se zaračunali; ničesar niso dosegli z razdeljevanjem slik, niti so propagirali: Srbi so s požrtvovanjem prijateljstvom sprejeli.

mali izgnane Slovence, jih pozdravljali z odprtimi rokami in jim pomagali, kjer in kakor so mogli.

Izpred vojaškega sodišča

(Iz ljubljanskega "Jutra")
Vojaško sodišče vrhovnega poveljstva oboroženih sil za Slovenijo in Dalmacijo, odsek Ljubljana, je izreklo naslednjo sodbo v zadevi proti:

Rosu Edvardu, pok. Antona in pok. Sever Marije, roj. v Kranju 18. III. 1880, bivajočemu v Ljubljani, uradniku, v zaporu:

Počkaju Vladimirju, sinu Josipa in Friderike Sluga roj. v Dutoglijanu 30. IV. 1905, bivajočemu v Ljubljani, uradniku, v zaporu:

Ranklu Josipu, sinu Josipa in Angeline Bojas, roj. v Litiji, 7. VI. 1917, bivajočemu v Ljubljani, dijaku v begstvu:

Mlinar Frančiški, hčeri Andreja in Popit Marije, roj. v Logatu 10. 10. 1923, stanujoči v Lipljah pri Planini št. 2 in

Jesenko Marjani, pok. Tomaz in pok. Dolen Marije, roj. v Žirovnici 18. 3. 1897, bivajočemu v Zibršču 72, obe se nahajata v zaporu.

Prezlu Srečku, sinu Jakoba in Irene Premus, roj. 18. I. 1910, v Novem mestu, istotam bivajočemu, mehaniku, nahajajočemu se v begstvu.

Podboršek Tereziji, pok. Francu in Frančišku Maček, roj. v Smartnem pri Dev. M. v Polju 1914 in

Oblaku Rajku, sinu Franca in Ivana Kofelj, roj. v Ljubljani 6. VI. 1908 in tam bivajočemu, mehaniku, nahajajočemu se v begstvu.

Golob Radovanu, sinu Ivana in Marije Svete, roj. na Dolgih gori 8. III. 1921 bivajočemu v Ljubljani, dijaku, nahajajočemu v zaporu.

Defarju Franku, sinu Milana in Dendič Pavle, roj. v Višnji gori 27. VI. 1920 in tam bivajočemu na Peščeniku, nahajajočemu se v begstvu.

Omahnu Romanu, pok. Ivanu in Likar Marije roj. 22. VIII. 1912, v Ljubljani, bivajočemu v Stožirah 137 v begstvu.

Zemljaku Franu, sinu Franču in Rozalje Kreklič, roj. v Pišecah pri Brežicah 11. X. 1920, stanujočemu v Dobropolju, nahajajočemu se v zaporu.

Obsojeni so bili v dosmrtno ječo.

Društva, ki oglašajo svoje prireditve v "A. S.", imajo veden dober uspeh.

Štiri osebnosti, ki so na konferenci, katera se je vrila zadnji mesec v afriškem mestu Casablanca, igrale glavno vlogo. Od leve na desno: Francoski general Giraud, predsednik Roosevelt, francoski general de Gaulle in min. predsednik Churchill.

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891

Izhaja vsak dan razen nedelj, po nedeljkov in dnevov po praznikih.

Izdaja in tisk: EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after a holiday.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:

	Subscription:
Za celo leto	\$6.00
Za pol leta	3.00
Za četr leta	1.75
	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto	\$7.00
Za pol leta	3.50
Za četr leta	2.00
Pomembna številka	3c
	Single copy

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, da kedaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Dopisi vavnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtega dopoldna. — Na dopis brez podpisa se ne odzira. — Rokopis uredništvo ne vraca.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

UPAJMO!

Kdor zgubi upanje — zgubi vse. Upanje je sila, ki drži posameznike in skupine po koncu. Kdor upa in upanja ne izgubi, je celo v nesreči srečen. Blagor onim, ki upanja ne zgube.

V zgodovini narodov nahajamo svetle in temne dobe. Vsi narodi so imeli v preteklosti svoje "ups and downs". Stari Egipčani, katerih zgodovina sega v pet tisočletje pred Kristusom, so imeli sijajne čase. Močna in slavna je bila njih država, a po več, kakor tri tisoč letih je propadla in podlegla Perzijcem. Mimohod ob zgodovini Asircev, Babilonev, pozneje Grkov in Rimljjanov pokaže isto, le seveda v drugih oblikah. Tudi v novejših vekih je isto. Pri vsakemu narodu pa je žičalno, da dokler je imel narod gotove vrline in je iste pravilno vrednotil in njihovo ravnanje ni iztirilo iz tira pravic in dolžnosti, taki narodi niso nikoli zgubili upanja, ne tedaj, ko so bili na višku, ne tedaj, ko so jih razmere zanesle v kritične dobe. Kakor hitro pa so iztirili iz tira pravic in dolžnosti, so zašli po potih svojega življenja v slepo ulico, zgubili upanje in ko ni bilo več upanja, so začeli propadati in zagrinjalo na odru njihovega življenja, saj je padlo. Le zgodovina jih še omemja. Njihova zgodovina, je pa kakor nagrobeni kamen in na njem je pisano po vzorcu pesnika drugim živečim narodom: "Kar sem bil včeraj, ste vi danes; kar sem danes, boste vi jutri!"

Prav ta mesec obhajamo spomin rojstnih dnevov dveh največjih mož, v zgodovini tega novega sveta Amerike, katera sta obenem tudi največja vzgleda v ljubljenca vseh svobodoljubnih ljudi. George Washington kot oče te republike in Abraham Lincoln kot osvoboditelj sužnjev in rešitelj Unije, stojita posebno ta mesec v najčastnejšem spominu vsakega Amerikanca. Prvi je kot junak-voditelj priboril dejeli neodvisnost in svobodo. S priborjeno neodvisnostjo je dobil ta novi svet in njegovi prebivalci priliko, da je ustvaril svojo lastno srečno bodočnost, kakoršne bi nikoli ne bilo, če bi ne bilo zmage v revolucionarni vojni. Po priborjeni neodvisnosti še nikakor ni bilo vse v redu. Tudi v novi neodvisni dejeli Združenih držav, je bilo še marsikaj nepopolnega v državnem, gospodarskem in socialnem življenu dežele. Svobodoljubni duh Amerikancev je nadaljeval svoj pohod in po kakih treh generacijah napovedal boj grilemu socialnemu redu, ki je dotedaj trpel zlasti na jugu še celo suženjstvo. Zopet je dala Previdnost Božja dejeli velikega voditelja v osebi Abrahama Lincolna, kateri je riskriral celo vojsko za plemenite ideale, ki mu jih je narekovala ljubezen do svobode in prostosti. Dežela je imela civilno vojno. Dosti gorja in hudega je bilo, a zmagala je pravica in demokracija. Suženjstvo je bilo odpravljeno in Združene države so postale ne le samo po imenu svobodne, ampak tudi dejansko. Zato gre svetl spomin Washingtonu in Lincolnu. Slava jim!

Zarki velikih idealov svobode in demokracije so zasiali z novim upanjem vsemu svetu, ko je prišlo do takih preobratov v tej deželi. Demokracija je dobila v tej deželi največjo zaslomo in močna tla. In iz tega temelja je začelo vsemu svetu vzhajati novo upanje, nova moralna pobuda in tudi direktna pomoč za močnejši podvig demokracije v svetu. Dva velika dogodka v zgodovini sveta po ameriški revoluciji potrjujeta, da je Amerika odločilno sodelovala, ko je bila svoboda sveta v nevarnosti pred protidemokratičnimi elementi. Prvič je to bilo pred petindvajsetimi leti, ko je naduto nemšto hotelo premagati svet. Drugi dogodek je v sedanjem globalni vojni, v kateri zopet demokratični Amerikanci branijo ves svet pred brutalnim nemštvom, ali bolje pred nazizmom in fašizmom. Tudi zdaj, kakor že kažejo dogodki, bo odločila demokratična Amerika s svojo velikansko proizvodnjo in junaško vojsko.

Močna odločnost, neomajano zaupanje v pravico in neomajano upanje v zmago so bila dejstva, ki so vodila ne-smrtev bivše slavne ameriške voditelje od boja do zmage. Ista odločnost in upanje vodita tudi sodobne naše voditelje, ki vodijo borbo za demokracijo in svobodo svoje lastne dežele in vsega ostalega sveta. Pri tem prizadevanju v borbi proti sovražnikom demokracije lahko sodelujemo ysi. Na-

cinov je več, le pomagati je treba, da demokracija zmaga nad tiranijo, ki so jo mislili nazijski in fašistični voditelji prodati svetu pod kranko "novega reda". Ta zmaga bo kmalu tu in mi vsi ji moramo pomagati, da bo čimprej tu!

Od zmage nad Hitlerjevin "novim redom" je odvisna tudi bodočnost našega lastnega slovenskega naroda v mili Sloveniji. Zato čim bolj pospešujemo zmago Amerike, tembolj pospešujemo tudi rešitev zdaj tako kruto zasužnjene naše stare domovine. Kakor kažejo najnovejši razvoji, zmaga nad Hitlerjevo tiranijo je skoro zasigurana. Ali je zasigurana tudi Jugoslavija? Kar se tiče zunanje podpore od strani zaveznikov skoro gotovo. Koliko je pa zasigurana od sodelovanja Jugoslovanov samih, je pa odgovor bolj težaven. Slovenci smo za Jugoslavijo. Ali so Srbi in Hrvati tudi? So! Ampak za kakšno Jugoslavijo? Tu so težave. Trdovratnosti je dosti na obeh straneh. Upajmo, da predno bo prepozno zmaga zdrav razum in da bo trdovratnost po-pustila. Ako ne, potem južni Slovani že danes lahko zapšemo: Tužna nam majka, ker nam manjka pameti, da bi se mogli med seboj razumeti, pa če tudi smo ište krvi, govorimo skoro isti jezik in ni nikjer drugje pod soncem prostora za nas, ne za našo bodočnost.

Bratje in sestre! Nam Jugoslovanom je treba nekoga močnega in odločnega Lincolna, da bi nas osvobodil naših lastnih političnih traparij, ki so nas zasužnjile. Ven iz sužnosti traparij k razumu in razsodnosti! In naša rešitev bo v novi boljše urejeni svobodni Jugoslaviji.

Bratje in sestre v to smer delajmo in tako upajmo!

KAKO SMO PLEZALI NA TRIGLAV ŠE PRED TREBUŠNIKOM

Mt. Olive, Ill.

Akoravno mi je Trebušnikova zgodba še nekoliko v spominu od takrat, ko je izšla v kolesarju Družbe Sv. Mohorja, vseeno sem jo z zanimanjem bral v Ameriškem Slovencu, ker po dolgih letih človek lahko eno ali drugo stvar pozabi. Zgodba mora biti se posebej zanimiva za tiste, ki so tudi sami plezali po teh potih na vrh Triglava.

Kakor sprevidim iz tega opisa, je ta skupina vzela drugo smer, kakor pa jaz, namreč južno; moja je pa bila vzhodna, to je od Mojstrane skozi vas Kot po nemški planinski črti do Dežmanove koče.

Tam sva s tovaršem dobila malo okrepčila za nadaljnjo potovanje. Zunaj, pred kočo, je stal korito napolnjeno s snegom; tukaj se je dobila piščaka brezplačno, znotraj pa je steklenica piva stala 50 krajcarjev. Ko sva skupno eno popila, je moj tovarš izjavil, da ni več žejen; torej ima tudi visoka cena včasih dober vpliv!

Potem sva pa nadaljevala pot po večnem snegu kaže-

bi se bil gotovo branil vpoštovati to svarilo. Moj tovarš je opešal še predno sva pripeljal na Mali Triglav, ali v razgovoru sva ostala še dolgo združena. Tudi Vodnikovega spominka na Malem Triglavu niso kaj dobro videli, četudi je najbolj pomemben; napis se glasi:

Sklad nad skladom se vzdi-
guje

Sivega kamna trdi zid,
Večni Mojster ukazuje:

Prid' zidar se les učit!

Ta spomenik sta postavila župnik Aljaž in kaplan V. Larenčič iz Dovjega, ob stoletnici Vodnikovega prvega po-hoda na vrh Triglava.

Zupnik Jakob Aljaž mi je bil osebno znan. Bil je veselega značaja in strasten hribolazeck ali turist. Ko so postavljali njegov stolp na najvišji točki Triglava, so morali, seveda, ves potreben material znositi gor; župnik Aljaž je pličeval po 25 krajcarjev od kile za prenašanje tega materijala na vrh Triglava.

Toda ne pozabite vojnih bondov! Kupijo tudi aeroplane za nas:

You buy 'em,
We'll fly 'em!

Sgt. Stanley L. Kozur,
755 Basic Flying Training Squadron, Marana Basic Flying School, Tucson, Arizona.

PRIDITE NA SHOD!

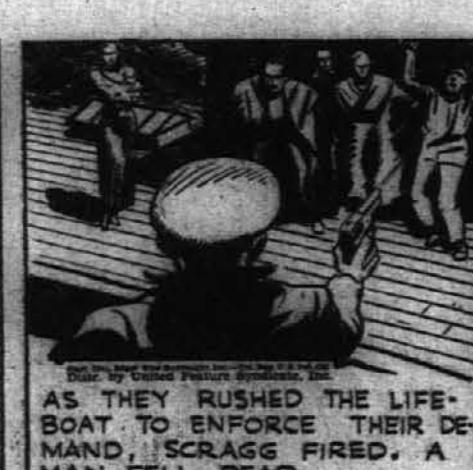
Rock Springs, Wyo.
Po sklepku Slovenskega kon-

gresu v Clevelandu, 5. in 6. decembra 1942, naj se po vseh naselbinah organizirajo krajne podružnice Slovenskega Ameriškega Narodnega Sveta (SANS) z lastnimi od-bori. Po teh lokalnih podružnicah se vse delo v pomoč Slovencev v domovini razdeli-

TARZAN (640) MORILEC

THE MALE PASSENGERS TOOK UP TARZAN'S CRY, "WOMEN AND CHILDREN FIRST!"

AS THEY RUSHED THE LIFE-BOAT TO ENFORCE THEIR DEMAND, SCRAGG FIRED. A MAN FELL DEAD.

TARZAN, RARELY ROUSED FROM HIS STOIC CALM, WAS PROVOKED TO MAD FURY BY THIS MERCILESS MURDER.

NOW HIS ONLY THOUGHT WAS TO GET HIS HANDS ON THE THROAT OF THE VIOLENT KILLER.

slen v tovarni na Savi, Jesenice, leta 1897. Šest let kasneje pa sem na obisku iz Nemčije videl, da je bil predor že napol dovršen.

V zadnji svetovni vojni je izhajal — mislim, da v Slovenskem Narodu — pomenljiv roman "Doli z orožjem", ki ga je spisala grofica pl. Suttner, in bi bil zdaj spet na mestu. Ona je videla in preživel grozote tedanje vojne, ki pa še senca niso današnjim grozotam. V prejšnjih vojnah jih je kolera več pomorila, kot orožje, ali današnja vojna presega še celo turško divjanje v 16. stoletju. Ako bi bila njen ideja uspela, bi ne bilo ne prve, ne sedanje svetovne vojne. Če drugod ni imela uspeha, ga je pa imela vsaj pri svojem možu, generalu, ki je na smrtni postelji prekel po vojno zloto. Akoravno je bila aristokratskega stanu, je vseeno imela plemenito srce; vse čast njenemu spomini!

Torej, kolero so odpravili, orožje pa ne morejo. Res žalostno!

Andrew Maren.

Uredni priponba: Izredno zanimiv dopis! Ali bi nam ne mogli še večkrat kaj podobnega poslati? Prosimo!

CHIČAŠKI FĀNT SARŽENT STANLEY KOŽAR PIŠE

Tucson, Arizona.

Moja mati so mi poslali izrezek mojega zadnjega pisma, ki je bilo priblojeno v Ameriškem Slovencu. Ne morem popisati, kako sem vesel, da lahko vsi ljude berejo, kar sem napisal. Vem, da kupujejo vojne bonde in znamke. Tudi jaz kupujem bonde; zdaj kupim vsak mesec enega. Kakor izvemo iz časopisov in slišimo pa radio, prede Japoncem in Nacijem prav trda. Vse to pa zato, ker ljude kupujejo bonde in vojne znamke, s tem pa plačujejo za topove, krogle in bombe, da nam je mogoče streliti sovražne sile osišča.

Danes sem posebno vesel, ker so me ravno danes povzdrigli v sarženta. Moral sem kupiti cigare in jih dati fantom. Je taka navada tukaj, kadar je kateri povišan. Tudi našemu kapetanu Jonesu sem ponudil cigar, on pa mi je sejgel v roke, mi častil in se mi pravljajo nasmejhil. Človek je res lahko ponosen, da more biti v vojaški službi v vojnem času.

Toda ne pozabite vojnih bondov! Kupijo tudi aeroplane za nas:

You buy 'em,
We'll fly 'em!

Sgt. Stanley L. Kozur,

755 Basic Flying Training Squadron, Marana Basic Flying School, Tucson, Arizona.

— PRIDITE NA SHOD!

Rock Springs, Wyo.

Po sklepku Slovenskega kon-gresu v Clevelandu, 5. in 6. decembra 1942, naj se po vseh naselbinah organizirajo krajne podružnice Slovenskega Ameriškega Narodnega Sveta (SANS) z lastnimi od-bori. Po teh lokalnih podružnicah se vse delo v pomoč Slovencev v domovini razdeli-

da ima tako vsak Slovenec in Slovenka priliko delovati za u-rešenje te velike želje naših v domovini, delovati za rešitev narodnega življa Slovencev v Evropi.

V ta namen, namreč da v naši naselbini ustanovi podružnica SANS (Slov. Amer. Nar. Sveta), podpisani pripravljeni odbor sklicuje javen shod vseh Slovencev in Slovenk v Rock Springs in okolici za nedeljo 14. februarja 1943, ob 7. uri zvečer, v Slovenskem domu, Rock Springs, Wyo.

Vsi naši, kakor koli je kateremu le mogoče, naj se udeleže omenjenega shoda, kajti dolžnost naša je, da se kot narodni in krvni bratje v sedstre kar je le v naši moči potrudimo in pomagamo. Ne se potuhniti in izraziti, češ, kaj me brigata, saj nisem Slovenc, sem Amerikanec! Piš

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO

Naslov in imenik glavnih uradnikov

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
 Podpredsednik in mladinski nadzornik: Geo. J. Miroslavich, 3360 Vine Street, Denver, Colo.
 2. podpredsednik: Frank J. Bradach, 2309 Nicholson St., Lockport, Ill.
 Tajnik: Anthony Jeršin, 4678 Washington St., Denver, Colo.
 Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn St., Denver, Colo.
 Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNKI ODBOR:

Predsednik: Thomas J. Morrissey, 1834 Forest St., Denver, Colo.
 2. nadzornik: Mike Popovich, 1849 Grove St., Denver, Colo.
 3. nadzornik: Anton Rupar, 406 E. Mesa Ave., Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.
 2. porotnik: Johanna V. Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, Ohio.
 3. porotnik: Vincent Novak, Box 492, Ely, Minn.
 4. porotnik: Joseph Gudec, 18015 Huntmore Ave., Cleveland, Ohio.
 5. porotnik: Candid Grmek, 9537 Ave. M, So. Chicago, Ill.

UJEDNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne roči naj se pošljajo na glavno tajnik, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prosim za sprejem v odraži oddelek, spremem zavarovalnine, kakor tudi bolniške načinske, naj se pošljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovancem, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji pridružijo. Kdo želi postati član Zveze, naj se ogledi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitev novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitev novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vseh pojasnila in potrebné listine.

SLOVENCI, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

URADNO NAZNANILO IN PROŠNJA IZ GL. URADA Z. S. Z.

Kot je gotovo znano vsem zavednim Slovencem in Slovenskam, se je dne 5. in 6. decembra v Clevelandu vršil Slovenski Narodni Kongres iz kojega se je ustanovil Slovenski Ameriški Narodni Svet. V odboru tega Sveta so bili izvoljeni slednji: Predsednik Ethbin Kristan, prva podpreds. Marie Prisland, 2. podpredsednik Janko N. Rogelj, častni predsednik Louis Adamic, tajnik Rev. Kazimir Zakravšek, pomožni tajnik Mirko G. Kuhel, blagajnik Joseph Zalar, odborniki: Vincent Cainkar, Leo Jurjovec, Dr. F. J. Kern, Rev. John J. Oman in Frank Zaitz. Tem odličnim rojakom in rojakinji je bilo poverjeno po zastopnikih vseh slovenskih naselbin v Ameriki, da pazijo na to, da ne bo naš slovenski narod v stari domovini zopet razkosan kot se je zgodilo po prvi svetovni vojni. Dolžnost tega odbora je torej, da vplivajo na važna mesta vlade Združenih držav ter dokažejo, da naš slovenski narod je upravičen do svoje federativne države v večji in popolnejši Jugoslaviji po zmagi sedanje vojne.

Kot je razvidno iz zgornjih imen so v tem odboru možje in žena kajim lahko zaupamo, da bodo iz ljubezni do svojega slovenskega naroda nalogu izvrstno in nepristransko rešili pod pogojem, če bodo prejeli od nas posameznikov in po različnih naselbinah tudi gmočno pomōc. Kajti izpeljati tako ogromen program v korist naše nekdane mile domovine bo stalo veliko denarja. Vsled tega apeliramo na vas, da v vsaki slovenski naselbi pristopite k Svetu kot podružnice ter sodelujete z zgornjim omenjenim odborom. Storite to takoj, kajti čas hitro beži, zato je neobhodno potrebno, da se nemudoma zganemo ter ustanovimo podružnice Slovenskega Ameriškega Narodnega Sveta po vseh naših naselbinah.

Bratje in sestre! Narod doma ima usta zaprta in nima sredstev, da bi se mogel rešiti iz kremljev naših obmejnih sovražnikov, zato je naša dolžnost, če se še zavedamo, da smo Slovenci in slovenskega pokolenja, da jim nemudoma prisločimo na pomoc z ozirom na to, da pojasnimo ameriški vladu, da je naš narod upravljen do poštene mirovne pogodbe, kjer bo naša mogočna ameriška vladu imela glavno besedo. Torej ne odlajmo na jutri, požurimo se takoj, da bo našemu odličnemu odboru z našo pomočjo njih važno ter neobhodno nalogu mogoče pravilno izpeljati.

Vsa društva ZSZ so naprošena, da to prečitate na vaših sejah ter sodelujete z ostalimi odbori vaše naselbine, da se ta podružnica čimprej ustanovi ter na ta način pripomore zgoraj imenovanemu odboru Sveta za rešitev slovenskega naroda, ostanjam z bratskimi pozdravi.

Yam udani ter uljudno proseči,
ANTHONY JERŠIN, gl. tajnik ZSZ.

VAŽNI IZČRPKI SEJE GL. ODBORA ZSZ.

Na seji gl. odbora, ki se je vršila dne 29. januarja t. l., je bilo sklenjeno, da se nabavi častna plošča z imeni vseh članov vojakov, ki služijo v sedanjih vojnih kot vojaki ali mornarji.

Odbor se je tudi spomnil pokojnega sobrata Matt J. Kochevanja, bivšega predsednika nadz. odbora, z ozirom na to, da se za njega naroči peta sv. maša v Pueblo ob obletnici njegove smrti.

Na prošnjo tajnika Slovenskega Ameriškega Narodnega Sveta, je odbor po kratkem razmotrivanju odobril, da se pomaga tej organizaciji do vsote \$500.00 iz dobrodelnega sklada. Kajti odbor se zaveda, da naša mila domovina danes bolj kot kdaj prej potrebuje našo pomoč in je naša dolžnost, kot dobroih Slovencev in tudi kot dobroih Amerikanov, da prisločimo na pomoč in pomagamo ter govorimo za naše zaslužnje brate pri vlasti Združenih držav, da bodo naši bratje z nam vred deležni svobode kot jo vživamo mi v Ameriki.

Ker letos obhajamo 35 letico ustanovitve Zveze, je gl. odbor sklenil, da razpišemo veliko kampanjo v čast 35 letnice obstanka Zveze. Iz tega razloga je bilo razpisanih 7 posebnih nagrad, in sicer: Prva nagrada \$75.00, druga \$65.00, tretja \$55.00, četrta \$45.00, peta \$35.00, šesta \$25.00, in sedma \$15.00. Nobeno društvo ne bo upravičeno do zgoraj omenjenih nagrad, če ne pridobi najmanj 25 ali več novih članov med 1. januarjem 1943 in 31. decembrom 1943. Torej društvo, ki bo pridobil največ novih članov v tekočem letu bo upravičeno do \$75.00 prve nagrade in poleg tega pa tudi do krasne kampanjske trofeje, ki je sedaj last dr. Thre Star at. 33, v Chicagu. Poleg teh sedmih posebnih nagrad je pa razpisanih še nadaljnih \$250.00 za vsako društvo, ki bo v tekočem letu pridobilo 200 ali več novih članov. Provizije za pridobivanje novih članov bodo ostale po

starem, izvezemši, da se bo za člane, ki pristopijo v mladinski oddelki pod načrt JA (kjer plačujejo samo po 15c mesečno) v tekoči kampanji plačalo po 75c namesto po 50c kot je bilo v vsej dobi do zadnjega dne lanskega leta. Za otroke, ki pristopijo pod načrt JB ali JC, kakor tudi za vse člane, ki pristopijo v aktiven članstvo se bo tudi v bodoče plačalo sledeče provizije: Za \$250.00 zavarovalnine \$1.00, za \$500.00 zavarovalnine \$2.00, za \$1000.00 zavarovalnine \$3.00, itd. Za člane, ki pristopijo v mladinski oddelki pod načrt JA, če plačajo društvenemu tajniku najmanj trimesečne asesmente ob njih pristopu, bo tudi v tekoči kampanji prost prvmesecni asesment.

V nadi, da zgornjeno določbe ne bodo ostale glas vpijočega in puščavi temveč, da bo 35letnica kampanje za nove člane obrodila veliko dobrega sadu, ostajam z bratskimi pozdravi

Yam udani za 35 letnico ZSZ,

ANTHONY JERŠIN, gl. tajnik.

35TH ANNIVERSARY CAMPAIGN

Membership Drive For 1943

On July 5th of this year, The Western Slavonic Association will be 35 years old. Because of that fact the Supreme Board decided to name the membership campaign for this year the 35TH ANNIVERSARY CAMPAIGN. All the new adult and juvenile members taken in from January 1st, to December 31st will be counted and credited to the lodges for purpose of awarding prizes, and to individuals who will be entitled to cash commissions.

To allow space for the minutes of the recent Supreme Board meeting, we shall only briefly publish the terms of the campaign. Members are invited to keep posted by watching for official organ each week. Lodge presidents are urged to keep the campaign fresh in the minds of the members by constant mention of the campaign at the meetings and by personal contact as much as possible. Secretaries contact the members more than any other officer, especially when the dues are paid, so it is advisable to always boost the 35th Anniversary Campaign. It is suggested that officers write articles in this respect from time to time and to use every means to advertise the campaign by written and spoken word.

In the 30th Anniversary Campaign of 1938 we enrolled a total of 1039 new members. Diligent work by all officers and members ought to more than surpass this figure in this campaign of 1943.

TERMS SIMILAR TO LAST YEAR'S CAMPAIGN

Again there will be no initiation or any other fees to be paid by the new member, and medical examination for those accepted will be paid by the Association. No medical examinations are required for juveniles, excepting in the State of Ohio which will be paid for by the Association.

A cash commission of \$1.00 will be paid for adults accepted insuring for \$250.00; \$2.00 for \$500.00; \$3.00 for \$1000.00; \$4.00 for \$1500. and \$5.00 for \$2000.00. Like commissions will be paid for juveniles insured in the "JB" (Twenty Year Payment) and "JC" (Twenty Year Endowment) plans.

COMMISSION FOR JA JUVENILES INCREASED

The proposers of new juveniles in the "JA" plan, or the 15c per month class, will this year receive 75c commission for each one accepted. This is an increase over last year.

PRIZE FOR LODGES

Seven prizes will be awarded in the amounts of \$75.00, \$65.00, \$55.00, \$45.00, \$35.00, \$25.00 and \$15.00. A lodge must obtain a quota of 25 new adult and/or juvenile members in order to be eligible to the above prizes.

Any or all lodges which obtain more than 200 members in the 35th Anniversary Campaign will receive a Special Prize of \$250.00 in addition to any of the seven prizes they might win.

Let us all unite to make our 35th birthday year the best in our history.

Remember, today's children are tomorrow's leaders. Our big job is to pay more attention to our Juvenile Department. Let's break all records in juvenile enrollment and step up juvenile activity this year.

—

FINANCIAL REPORT OF THE JUV. DEPT. OF THE W. S. A. FROM JULY 1. TO DECEMBER 31, 1942.

FINANČNO POREČILO ML. ODD. ZSZ. OD 1. JUL. DO 31. DEC. 1942.

Lodge No.	No. of Members	Receipts Prejemki No.	Lodge No.	No. of Members	Receipts Prejemki No.
1	236	\$216.92	32	61	56.25
3	123	111.45	33	362	341.91
4	21	18.90	34	1	1.20
5	84	75.60	36	185	183.50
6	22	21.75	37	14	12.60
7	46	40.80	38	57	45.75
8	11	9.60	40	6	5.55
9	60	54.90	41	271	270.25
11	10	9.00	44	14	12.60
14	79	115.14	45	63	57.30
15	15	13.35	46	5	3.60
16	239	213.45	51	16	15.00
17	61	55.65	52	72	76.53
20	22	19.80	53	17	14.70
21	70	137.31	54	24	22.95
22	27	24.45	55	16	25.17
23	7	5.40	56	59	71.05
24	50	48.30	57	6	5.40
25	1	.90	59	50	41.10
26	15	15.90	60	11	18.12
27	8	7.35	61	11	10.35
28	4	3.60	62	2	1.35
29	50	43.80	63	7	5.10
30	16	14.55	64	8	11.85
31	10	14.22	65	3	1.80
Total — Skupaj		2,629	2,603.07		2,603.07
Interest on Bonds — Obresti na obveznice			458.75		458.75
Total receipts — Skupni prejemki		3,061.82	3,061.82		
Balance June 30, 1942 — Preostanek		25,800.55	25,800.55		
Total — Skupaj			\$26,862.37		
Disbursements — Izdatki:					
Death Claims — Smrtnine No. 16 & 38			508.00		
Reserves Refunded — Rezerve povrnjene			284.60		
Exch. Charges on coupons — Vnovčenje kuponov			3.30		
Mother's Day Donation No. 3		</			

Zgodba o povišanju

Spisal Stanko Bor.

Stal je neodločen in ni vedel, kaj bi storil. Potem mu je pa naenkrat šinilo v glavo, da je odhitel v prvo nadstropje k deveti kompaniji in poiskal Zajčevega Štefana, ki je bil iz iste vasi ko on.

"Štefan, pomisli, jaz grem za Božič na dopust!"

Štefan je služil že drugo leto in mu ni hotel verjeti.

"Kaj se šališ!"

"Ne šalim se! V resnici grem na dopust!"

"Seveda greš! Jaz služim drugo leto, pa ga ne bom dobil, ti ga boš pa prvo leto dobil, ne?"

"Pa ga vendar bom! Danes mi je rekel stotnik, naj prosim jutri pri raportu za dopust. Pri defiliranju sem se dobro držal, zato mi bo dal dopust!"

"Ce se ne bo premislil!"

"Ne bo se! Rekel je, da ne bo dobil eden starejših dopusta, jaz ga bom pa dobil. Pomisli, kako bo lepo doma! Še ti prosi, bovaš skupaj!"

"Kaj misliš, da se tako silim v ospredje ko ti in da sem res tako neumen, da bom vsak mig s prstom ubogal? Jaz ne grem na dopust!"

"Lepše bi bilo, če bi šla oba! Morda prieta i France in Jaka od domobranov in Jože od dragonerjev iz Ljubljane in Nace od gorskega topništva iz Trbiža — pomisli, kako bi bilo to veselo in lepo, če bi bili vsi vojaki iz naše vasi naenkrat doma!"

"Jaz ne grem!"

Janez je videl, da ni bil Štefan nič kaj vesel njegove novice, da se je celo jezil na tihem, da bo on — novinec, prvoletnik — sel, on pa — star vojak, drugoletnik — ne gre. Videl je in čutil, da ni sploh nihče preveč navdušen za njegovo veselje, da je vzbudilo v mnogih njegovo veselje le žalost in zavist. Nikomur ni mogel praviti o svojem veselju, z nikomur govoriti o lepoti božičnih praznikov pod rodno streho in zlasti o krasoti in čaru svetega večera. Za hip mu je postaludo hudo in tesno pri srcu, ker kaj more on za to, če je bil stotnik danes tako milostljiv! Kaj bi ga zavidali, ko pa ni zakrivil nikomur nič žalega, ko heče samo domov kakor drugi in užiti srečo božičnih praznikov pod rodno streho kakor drugi!

Da ni kriv, to ga je tolažilo, to mu je dalo pogum, da je dosledno preslišal vse pikre, ki so padale na njegovo glavo, ko se je vrnil k svoji stotniji, da je prenesel vse zavistne poglede, ki so se vsipavali od vseh strani nanj. Vsedel se je v kot na svojo posteljo, obrnil hrbet tistim, ki so pri mizi modrovali, kako bo o Božiču doma, kako v kosarni, in o "siljenju rekrutov" v ospredje —

Janezu so splavale misli kakor na perotih lahnih drobnih pticic domov.

Sneg je dol na Dolenjskem, prav gotovo je tako debel sneg kot tu v Celovcu. Ozka gaz bo pregažena od glavnih cest do vasi — morda še ozke gazi ne bo in gaziti bo moral na celiem. Svetila se bo širna snežena ravan in blestela v mesečini in poltemi, kakor posuta s kristali; kakor začarana se bodo šibila drevesa pod belim ogrinjalom in sanjala božični čar in si šepetalna pravljice o sveti noči. In skozi gozd bo moral — tih in miren, svečano miren in praznično svečan bo gozd, in vendar bo v njem polno življenja. Saj če je katera pravljica resnična, so gotovo resnične tiste, ki pripovedu-

jejo o tajnostnih in rajskeh zgodbah in prizorih, ki se vrše na sveti večer v gozdovih, ko priplujejo na lahnih krilih sami božji krilatci v njej z rajskem petjem in glasovi: Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji... Nevidni gozdni prebivalci — ali palčki ali gozdne vile — pa prijegejo na vsaki smreki, na vsakem drevesu nebroj lučic v slavo novorojenemu, tako da je vsako drevo posebej in zase in ves gozd skupaj kakor najlepše in najkrasnejše božično dreses. Ne vidijo ljudje lučic in ne čujejo rajskega petja — ali kdor gre na svet večer skozi gozd, cuti, da se vrši v njem nekaj skrivnostnega, tajinstvenega, lepega, svečanega in veličastnega — ves gozd diha v svojem miru in praznični svečnosti tako lepo in nikdar razumljivo pesem...

Vas bo snivala božični mir; odeta z belo haljo kakor z belimi golobjimi perotmi bo se radovala s prebivalci svetega miru in sreče, ki bo vladal v njih srečih; kakor zvezde na nebu bodo svetle v jasno noč lučice skozi okna, kakor da je dihnilo božje dete svoj božji dih v vas bodo ljudje presrečni v svojih srečih in kakor da plava angel miru nad vasjo — poslan nalašč za ta večer iz neba nad vas — bodo pričakovali polnočnic. Pripovedke in pravljice bodo pravile babice in dedje, možje se bodo spominjali minulih božičnih vecerov, ki so bili drugačni kot ta in so jih preziveli kje v tuji deželi, gospodin je bodo opravljale zadnja dela za praznike, gospodarji bodo kropili z blagoslovljeno vodo hišo in svoja poslopja, mladina — ki ne bo poslušala pravljic in pripovedek in dogodkov v tujih deželah — bo stavila z vnemo in veseljem in skrbjo in ponosom jaslice...

Tedaj bo prišel! Vsa družina bo zbrana v hiši; oče in mati in babica in bratje in sestre. Zastrmeli bodo in ne bodo hoteli verjeti svojim očem. Prav gotovo bo mati vesela, da bi ji skoraj zažarele solze v očeh, prav gotovo bo oče veselo presenečen, da v prvem hipu ne bo mogel ni izpregovoriti, kako je bilo nekdaj, ko je bil on vojak. Ej, in bratje in sestre! To bodo pogledali in se začudili in se ga vzradostili, zlasti mlajši! In on sam — ah, kako bi prestal božični večer, sveti večer v kosarni med tujimi tovariši! Niti misliti ne more! Srečen, stokrat srečen, da more iti domov!

"Pa da nisi pisal, da prideš!" bo spregovorila mati po pozdravu.

"Saj res!" se je naenkrat spomnil Janez. "Presenetiti jih moram, niti slutiti ne smejo, da prideš. Potem bo veselje tem večeje!"

Tako ga je prevzel in opojilo ob mislih na sveti večer in na dom in na drage domače, da ni čul več govorjenja tovarišev pri mizi, da se ni niti zavedal več, da sedi v veliki kosarni — njegove misli so vasovale doma na sveti večer, so bile tako lepe in prijetne, da bi ga razjaril vsakdo, ki bi ga motil v njih. Cisto in popolnoma se je vživel v prizor vrnitve, čul je mil glas materin, ki je kar drhtel od veselja, da je prišel — kako je plakala, ko je odhajal k vojakom!

Cul je moški in trdi glas očetov — star vojak, ki je bil v Bosni v vojski — moški in trdi glas, ki pa vendar ne more skriti veselja, da je prišel, in ponosa na svojega sina.

(Dalje prih.)

SLOVENSTVO V AMERIKI

ne bo izginilo tako hitro, če se bomo ameriški Slovenci zavedali, da imamo v svojem slovenskem tisku tisto silo, ki bo nas držala še dolgo, dolgo skupaj.

"AMERIKANSKI SLOVENEC"

je prvi slovenski list v Amerikil. Čitajmo ga, naročajmo ga in podpirajmo ga! Stane leto \$6.00; polletno \$3.00; za Chicago. Kanado in Izrazemstvo \$7.00 in za pol leta \$3.50. Naslov:

"AMERIKANSKI SLOVENEC",

1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

NAZNANILLO IN ZAHVALA

S tušnim srcem naznanjam vsem našim sorodnikom, prijateljem in znancem, da je za vedno zatisnila svoje trudne oči, večkrat previdena s sv. zakramenti za umirajoče, naša preljubljena hčera in sesira

ANNA M. PRITEKEL
PNU LT AND

ANNA M. PRITEKEL

Nepoznata pokojna je bila rojena 25. aprila 1811 v Pueblo, Colo. Umrila je v Fitzsimons bolnišnici v Denver, Colo. dne 24. dec. 1942. Pogreb se je pa vrnil iz cerkve Marije Pomagaj na Roselawn pokopališče dne 28. dec. in, ker je bila v armadi, je bila pokopana po vojaškem obredu.

ANNA si je vuela k srcu še v mladosti, da bi rad pomagala bolnikom in zato je bila v Corwin bolnišnico in se izučila za bolničarko, kjer je tudi z odliko graduirala 1933 in ostala tam 4 leta kot Head Nurse, potem je šla v Denver, v Colorado General Bolnišnico in bila tam tudi 4 leta kot Head Nurse. Ker je bila bolničarka Rdečega križa, je, da je vojna nastala, bila poklicana v Fort Bliss, Texas, kot 2nd Lt. A. N. C. 28. maja 1941. V času pjenjenega bivanja v vojaški bolnišnici si je nakopal bolezni pri svojem poklicu in ni bila več pomoci za njo.

Tem potom želimo izraziti vsem našim blagim sorodnikom, prijateljem in znancem najprisrežnejšo zahvalo za vse, kar ste storili za pokojno ob času njene bolezni in ob mrtvaškem odrvu, ko ste priliči moliti sv. rožni venec in ste se v takem velikem številu udeležili pogreba za pokojno.

Najprvo se zahvalimo našemu velečastitemu, gospodu župniku Rev. Anthony Roitцу, ko so molili za njeno dušo sv. rožni venec in darovali sv. mašo zadušnico. Dalje se zahvalimo družištvu Krščanskih žena in mater, ko so molile v kapelici za pokojno dušo 8 dni sv. rožni venec.

Zahvaljujemo se vsem našim blagim sorodnikom, prijateljem in znancem najprisrežnejšo zahvalo za vse, kar ste storili za pokojno ob času njene bolezni in ob mrtvaškem odrvu, ko ste priliči moliti sv. rožni venec in ste se v takem velikem številu udeležili pogreba za pokojno.

Nadalej se zahvalimo pogrebniškom, ki so bili vsi slovenski vojaki, potem Corwin bolničarkam, ki so nosile vence, in Army Air Corps bolničarkam kot častna straža.

Zahvaljujemo se vsem našim blagim sorodnikom, prijateljem in znancem najprisrežnejšo zahvalo za vse, kar ste storili za pokojno ob času zadušnica. Za vence in cvetice so darovali sledete družine: Mr. & Mrs. John Centa, Louis Anton Kralich, Frank Tekavec, John Centa Jr., Ludwig Centa, Frank Rupar, Floy Fasseco, John Peretek, Cleveland, John Jeršin & Betty, The Engineers Pueblo Ordnance Depot, Stanley Brumjak, Anton Skul, Avondale, Frank Starginer, Joe Peček Sr., John Mramor, Frank Božič & family, Louis Mihelich, John Gorsich & family, Edward Yaklich, Ludwig Yozek, The Minnequa Alumnae Assn., Edward Spelich, Mrs. Mary Kolbenzen, Nurses of Station Hosp., Fort Bliss, Texas, Dept. Three Boling Wichita, Kan., R. E. Lewis, Avondale, R. L. Yanks, St. Teresa Alter & Rosary Society, Vineland, Dr. & Mrs. C. E. Ernest, Blanche Flannery, Thelma Dickson, The Minnequa School of Nursing, Herman Lipe, Geo. Bishop, Paul Rusler, H. D. Rusler, Maurice Osby, H. B. Hill & Louise, W. L. Cooper & Louise, C. W. Walz, John Spriggle, Clyde O'Neal, Dr. & Mrs. R. H. Finney, Frank Rusnick, John Rusnick, Geo. Ryland, The Walityery Brewery, Claude Winchell & Dickie, Wichita, Kan., Miss Nina Boitz, Denver, Miss Inez Corman, Denver, Miss Quicke, Red Cross Station, Fort Bliss, Texas, Mrs. Mildred Ikenberry, Mrs. Anna Matusch, Evan M. Johnson, IV Major C. E. Chester Lee, Capt. C. E. Harry Reed, Alta Spear, Edith Choffee, Tillie Fabian, Hélen Sayre, Mifalda Micalone, Clayton Norris, Nadine Hatliff, Mrs. Elsie Anderson, Barbara Preston, Sylvia Soots, Marion Baines, Ed Hoffman, Ruth Merling, Denver, Emma Fajt Huffmann, Denver, Jessie McIntrye Sumself, Denver, Viola Mattingly, Salida, Colo., G. A. Valantine, Avondale.

Za sv. maše so pa darovali: Anton Rupar, John Centa Sr., Anton Kralich, John Erjavec Sr., Sam Mihaelek, Frank Tekavec, John Erjavec Jr., John Germ, Edward Jonaski, Rudy Karlinger, Albert Lomb, Louis Trontel, John Pritekel, Cleveland, Frank Pritekel, Cleveland, James Sabo, Frank Božič & family, Mildred Božič, Frances Božič, Al. Krepec Sr., John Mehlin, Denver, L. D. Coikley, Denver, Harvey Bryant, Denver, Louis Anstick Sr., John Yanko Sr., Avondale, Adolph Yanko, Avondale, J. D. Bužekovich, Louis Anstick Jr., John Klun, Anthony Klun, Leona Sabo, Mrs. Mike Sabo, John Sabo, Jerry Klintz, Frances Boitz, Steve Hiza, Mary Fritzel & Louis William Fritzel, John Jamnick, Andy Petros, Joe Stepanich, Cherryvale, Kan., Joe Ferkul Sr., Joseph Anstick, Chicago, Mary Jones, Chicago, Frances Bambich, Chicago, Charles Barnett, Joseph Merhar & family, Joe Germ Jr., Helen Skul, Avondale, Mrs. Joe Narod, James Mismash & Anna, Jerry Straivia, Nellie Yanks, Denver, Anton Perko, Ignac Wesel, Denver, Louis Potokar, Frank Petkovsek Sr., Frank Petkovsek Jr., Andy Fabian, Mary Lakner & Family, Mark Račkovich, Joseph Stepan, Murray, Utah, A. Clemens, Frances Mohar, Anthony Zobec, Joseph Goddeck, Frances Volk, Joe Jeršin, Mary Poder & family, Louis Zubukovec, John Terlep, Joseph Jaklovich, John Arko, Francis Gornik, Louis Zubukovec, Mary Božič, Mary Pugel, John Roger, Tony Giarratano, John Paucek Sr., Stanley Gacnik, James Berkár, Al. Kasel, Goodman & Cherbak Bros., Anton Novak, Avondale, Frank Heglar, Philip Muhić, Fred Ursick, Andy Zalar, Rockvale, Colo., Frank Thomas, Denver, Frank Bambich, Fredonia, Kans., Al Price Sherman, Oaks, Calif., Frank Anstick, Ludwig Merhar, Camp Adair, Oregon, John Ahl, Wichita, Mary Russoed, Rock Springs, Wyo., Elsie Karlin, Peter Pugel.

Vsled veliko imen smo morebiti katere izpostili in prosimo, da nam oprostite.

Najlepša hvala pa Mr. & Mrs. Joe Anstick, Mr. & Mrs. John Centa, Mr. & Mrs. Anton Rupar, Mr. & Mrs. John Jeršin, in Mr. & Mrs. Albert Krepenc, kar so nam storili dobrega v dnehu našega žalovanja.

Končno najlepša zahvala vsem in vsakemu posebej, kar koli je kdo storil ob dnevu naše velike žalosti, bodisi za pokojno ali za nas. Vsem najskrivenja hvala in Bog vam plačaj.

Blagopodobno, nam nikdar nepozabno, priporočamo v mojih vlog spomin.

Tebi pa, draga hčerka in sestra, naj ti bo črni grob hladna postelja in počivaj v miru in večna luč naši sveti, dokler zopet ne vidimo v raju večnem se nad zvezdami.

Žalujoci ostali:

ANTON in JOHANA PRITEKEL, starši: ANTON JR., Cleveland, Ohio; JOSEPH, Wichita, Kan., HENRY, Pueblo, bratje: JENNIE ANZICK, MARY YANKO, ROSE JERSIN in VALERIA KREPENC, omočene sestre, vse v Pueblo, Colo.; ANTON RUPAR, sestrice, THERESA CENTA in KATHERINE KRALICH, teži.

Pueblo, Colorado, 24. januarja 1943.

Pisano polje

J. M. Trunk

"Klerikalizem in sedanja vojna" je naslov dolgih litin, katere je sestavil Peter Bernik, član društva 1, in jih objavil v "Prosveti". Vsebina je piknila celo urednika vsaj tam, kjer pada tudi po naprednjakih, ne pri klerikalizmu. To se razume. Nikogar ne boli, če jih kdo drugi dobi.

Da smo na jasnem. Politično udejstvovanje v sedanji borbi na Irskem, zadržanje kanadskih Francozov napram Angliji in alijancem, politično izražanje v zadnjih fazah pod Šustersičem na Kranjskem, strmljenje falangistov v Španiji, politične Coughlinove tirade ... well, ako gre vse to pod označbo "klerikalizem, politični klerikalizem", potem jaz ne bom lomil nobenega kopja za te sorte političnega klerikalizma, dasi smatram že označbo za pogrešeno in tudi zlobnostno skrpano. Ako lasate v oblivate s krvjo, je to vaša zadeva.

Tudi vatkanska politika je lahko ostri in cinični kritiki podvržena. Pri politiki, niti ne pri golem znanstvu papež ni nezmotljiv. Tu lahko udarite, če mislite, da imate tehtne in neovrgljive razloge, ker Vatikan se mora baviti s politiko.

Vse kaj drugega pa je, ako so pod označbo "klerikalizem", ali "vatikanizem", "va-

(Dalje prih.)

W. S. A. BOWLING LEAGUE

Chicago, Ill.

V. Mladic	32	216	5120	160
</tbl_info